

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Hányan vagyunk?*

Forrás:

Világ

1920. II. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

313

Hely

Idő

"1920"

Személy

Hányan vagyunk?

Népösszeírás Budapesten

Holnap összeírják a főváros lakóit; megtudjuk, hogy hányan laknak Budapesten. De bennünket nemcsak az érdekel, hogy hány lakója van a magyar fővárosnak, hanem az is, hogy kicsodák, micsodák azok, akik itt laknak. E Budapestnek keresztelt nagy hangyaboly minden titka, minden rejtelve, életének minden megnyilvánulása érdekel bennünket. Tudni akarjuk, hogy mint élnek, miből élnek és miért élnek itt, akik Budapesten élnek. Honnan jöttek? Hol laknak és hányan laknak egy-egy lakásban. Hányan dolgoznak, hányan keresnek; hány közöttük az eltartott és hány a munka nélkül való. Minden érdekes és minden érdekel, amit egy megamputált ország vonagló szíve: Budapest rejtél.

Valósággal regény, izgatón érdekes regény Budapest élete. Maholnap ötven esztendeje lesz, hogy ez a három kisvárosból született nagyváros megszületett. Három szegény város volt valaha Budapest, sok-sok apró házzal, gvarló kövezettel; a három városnak alig volt kétszáznyolcvanezer lakója. Ma pedig az egymilliót is meghaladja a lakók száma; tornyos paloták erdejében járunk és egy világváros élete lüktet a falak között... Mennyi küzdelemnek és háborúnak az eredménye ez a tüneményes fejlődés?! Mennyi munka, kitarítás, életrevalóság és ötlet kellett hozzá, hogy ezer veszély, válság, pénztelenség ellenére a pestiek három kisvárosból megépítsék Budapestet? És ezt a temérdek ötletes, elevenesű, vállalkozókedvű, életrevaló embert, aki Pest-Budából Budapestet csinált, Magyarország adta. Ugy tessék venni a dolgot, hogy Budapest népessége főként és elsősorban nem születésekből gyarapszik, hanem a bevándorlókból. A legutolsó országos népszámlálás megállapította, hogy 1910-ben Buda-

pest lakosságának 35.3%-a volt a „bennszülött”, a többi 64.7% (kerekén 570 ezer ember) bevándorló. A bevándorlók pedig Magyarország közel és távoli vidékeiről költöztek be az ország fővárosába. 1910-ben az akkori egész ország népességéből (Budapest kivételével) minden harmincyolcadik emberre esik egy olyan, aki vidéken született, de 1910-ben Budapesten lakott. Hogy csak néhány példát említsünk: 1910-ben Budapestnél

	születésű lakója	
Fehérmegyei	31.611	
Székesfehérvári	4.188	
Komárom vármegyei	9.223	
Komáromi	2.224	
Győr vármegyei	6.184	
Győri	3.548	
Pest-P.-S.-Kiskun vmegyei	67.627	
Kecskeméti	3.525	
Hont vármegyei	6.630	
Selmeczi	1.070	
Pozsony vármegyei	12.732	
Pozsonyi	2.783	
Sopron vármegyei	8.682	
Soproni	1.193	
Baranya vármegyei	6.917	
Pécsi	2.490	
Csongrád vármegyei	2.998	
Szegedi	3.681	
Bács-Bodrog vármegyei	13.052	
Bajai	2.321	
Szatmár vármegyei	6.869	
Szatmárnémeti	1.029	
Torontál vármegyei	7.204	
Bihar vármegyei	6.965	
Nagyvárad	2.490	
Hajdu vármegyei	2.722	
Debreceni	2.782	

Fehér vármegye lakosságának 14.8%-a; Székesfehérvár lakosságának 11.4%-a; Komárom vármegye lakosságának 10.2%-a; Komárom lakosságának 10.1%-a; Baja lakosságának 11%-a; Győr la-

lakosságának 6.6%-a; Selmecz- és Bélabánya lakosságának 6.6%-a; Selmecz és Bélabánya lakosságának 7.1%-a; Debreczen lakosságának 3%-a; Miskolcz lakosságának 5.5%-a; Nagyvárad lakosságának 5%-a lakott 1910-ben Budapesten. És a bevándorlás tíz esztendő óta is jócskán nőtt. Az én számításom szerint 1910. óta máig körülbelül negyedmillió főnyi ember költözött föl a vidékről Budapestre, úgy, hogy a főváros lakosságának nyolcvan százalékát teszik ki azok, akik Budapesten élnek, de nem Budapesten születtek. A bevándorlók felhozták Budapestre összes faji sajátosságukat, jó és rossz tulajdonságaikat; eszüket, tehetségüket, ötletességüket, életrevalóságukat, munkaerejüket, magyarságukat és nostalgijukat. Ezzel a sokféle kvalitással segítettek továbbépíteni, továbbfejlesztetni az ország fővárosát: Budapestet. És éppen azért, mert magyarok ők is, sőt magyarországi magyarok, akik most Budapest lakosságának zömét teszik, nehéz ráfogni erre a sokat szenvedett és agyonrágalmazott Budapestre, hogy nem magyar.

Egyébként nem árt bogarászni a legutolsó (1910-es) népszámlálás adatai között. A számok rengetegében sok érdekeset és meglepőt talál az ember, amiből aztán következtetéseket lehet vonni egy új népszámlálás eredményeire. Tíz év előtti (1910-ben) kerekén félmillió főnyi „kereső” lakója volt Budapestnek és 387.400 volt az eltartottak száma. Ha nézzük, hogy mivel foglalkozott és miből élt ez a félmillió főnyi kereső, a következő eredményre jutunk: Foglalkozott a kereső lakosság

1%-a mezőgazdasággal, kertészettel
44.2%-a iparral
13.2%-a kereskedelemmel és hitellel
6.2%-a közlekedéssel
8.9%-a közszolgálatlaltal és szabadfoglalkozással
3.4%-a véderő
2.3%-a napszámos
14.2%-a házi-cseléd
6.5%-a ismeretlen foglalkozással